

Bostehun bat buruko zerritegi industrialak eraikiko dute Euskal Herriko mugan

Caresseko lantegiak laborantzari buruzko eztabaida berpiztu du Ipar Euskal Herrian

Pauko prefetak urriaren 5ean eman zuen Caresseko zerritegi industrialak (Biarno) eraikitzeke baime-na. Euskal Herriko mugan dago lantegia, eta, sortuko dituen ondorioez gain, etorkizuneko laborantzari buruzko gogoeta eztabaida berpiztu da Ipar Euskal Herrian eta Ipar Euskal Herriko kanpo.

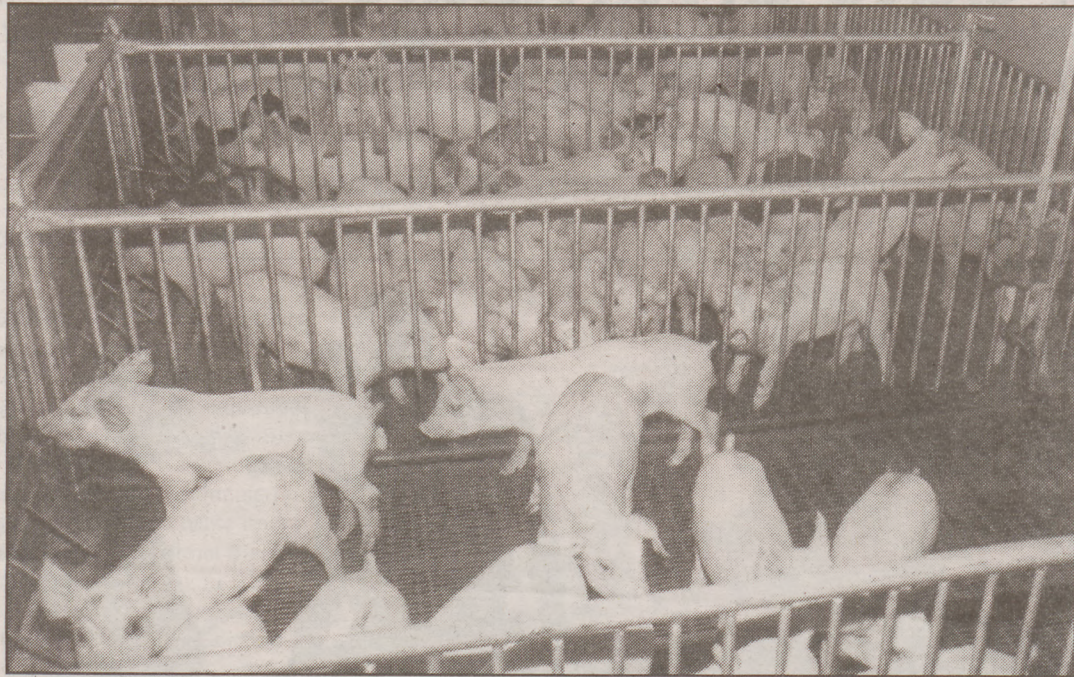
Hur Gorostiaga / Baiona

PREFETURAK (Estatu ordezkari-tza) agindutako azterketa olfaktometrikoa (usain ikerketa) gain-ditu ondoren, urriaren 5ean lortu zuen erakuntza baimena Caresseko zerritegiak. Heldu den urte-tik landa, 500 zerri batuko dituzte bertan, zerri haragia eta bereziki Baionako Xingarra Jatorri Izena ukanen duen ekoizpena-ko.

Alta, salaketak ugariak izan dira, ingurugiro, laborari sindikatu eta politikoen aldetik ere. Izan ere, Lucien Basse-Cathalina Saliseko (Biarno) auzapez eta kontseilari nagusia (UDF) arrunt kontra agertu da halako lantegi batek ingurugiro eta bereziki usainen aldetik sor ditzakeen arazoak direla eta.

Lur Berri kooperatibaren proiektua • Zerritegia Lur Berri kooperatibaren proiektua da, eta, horren buru Jean Jacques Lasserre (UDF) kontseilari nagusia eta Bidaxuneko auzapeza izanik, Basse-Cathalina eta Lasserren arteko iskanbilak izan dira. Bidaxune (Nafarroa Beherea) eta Saliseko (Biarno) kantonamendua bata bertzearen ondoren dira, eta Basse-Cathalinak halako lantegiak auzoan egin ordez bere etxean egin ditzan gomendatu dio Lasserri. Lasserrek, berriz, lanpostu berriak defenditu ditu.

Gisa horretan, azterketa olfaktometrikoko frogatu omen du lantegitik jalgiko den kiratsa 300 metroz goiti ez dela hedatuko, 70.000 libera (1,75 milioi pezeta) kostatu duen ikerketarekin. Gisa horretan, Saliseko bainuetxeak



Arau berrien arabera, laborantzan lanpostuak, ekoizpena eta ingurugiroa elkarrekin lotu behar dira, produktibitate hutsetik alde eginez.

ARTXIBOKOA

zein inguruan eraikitzeko aintzirak ez lukete ondorio kaltegarrik pairatuko.

Baina usain eta zerriaren ekoizpenak dakartzen ondorioez gain, halako lantegi industrialak laborantzan sortzen duen kontzentrazio edo intentsifikazioa izan da eztabaidagai Pirinio Atlantikoetako departamenduan, eta Ipar Euskal Herrian bereziki.

«Probokazioa» eta «iraina» • Ipar Euskal Herriko berdeek ere «iraingarritzat» jo dute Gilles Bouilhaguet Pauko prefetak emandako baimena, baita «pro-

bokaziotzat» ere bai, Frantzian eztabaidatzen ari diren laborantza legearen norabidearen arabera, bereziki. Lege proiektuak, laborantza lanpostuak, ekoizpena eta ingurugiroa elkarrekin kontuan hartzeko xedeak ageritu ditu, produktibitate hutsera mugatu gabe.

Kritika horiez gain, zerri haragiak azken hilabeteetan izan duen prezio jaustea gogorarazi dute, lantegiak beharko litzuzkeen inbertsioak galera izan direlako beldurrez. Iragan asteburuan ere mobilizapenak ugaritu dira Britainian, zerritegien kon-

zentrazioa itzela den eskualdean.

Baionako Xingarra Babestutako Jatorri Izena (IGP) lortu badu ere, gaur egun Frantziako 22 departamendu daude jatorrizko eremu horretan, eta Caresseko zerritegia ez da izendapen horretaz baliatu nahi duen bakarra. Caresseko zerritegiak izen hori baliatu nahiko luke, baina merkataren gorabeheraz gain, beste eskualdekin ere lehiatu beharko du. Azken batean jatorri izenak sorburua zehazten du, bertzetik ez du ekartzen. Ez du zehazten kalitate kontrolak egiten den.

Tipiakoak, gehiagorentzat

GIZARTEAK geroz eta gogorkiago gaitzesten duen laborantza industrialaren zati bat dira zerritegi industrialak. Laborantza mota honek ekoizpena leku bakar batean biltzen du; hots, laborariak, eta beraz enpleguak desagertarazten ditu, esperientziak erakusten dituen emaitzek garbi asko azaltzen dutenez.

Gainera, eragin ezez-

korrak ditu kalitate ingurumen eta lurralde antolamenduaren orekari buruz, ELB laborarien sindikatuak ohar-tarazi duenez.

Horregatik guztiagatik, halako proiektu industrialei baimena edo ezetza emateko kontuan hartu behar den irizpide nagusiak ez du usainen hedatzeko manera izan behar, baizik eta neurtu behar

dira ondorio sozial, ekonomiko eta ingurumenaren arabera, betiere ELBko ordezkari esan dutenez.

«Bostehun zerri dituen zerritegi bat baino hobe dira 50 zerri dituzten 10 zerritegi». Horixe hobesten dute ELB euskal sindikatuko ordezkariak.

Izan ere, gaur egun Frantziako Estatuko

laborarien geroa dago jokoan. Frantziako lurraldeen %80 betetzen badute ere, biztanleen %5 besterik ez dira geroz eta laborari gutiagorekin eremu eta produktio handiagoak egiten diren seinale. Ipar Euskal Herrian, bereziki, lur eremu tipiko laborantza baina laborari ugariak izan da tradiziozkoa, bereziki mendialdean. x

Eroskik 6.000 milioi inbertitu ditu bi hipermerkatutan

■ Saltoki berriak Errioxan eta Murtzian daude, eta han egin inbertsioei esker 600 lanpostu eratuko dira

Erredakzioa / Bilbo

EROSKI taldeak bi hipermerkatu berri zabalduko ditu hilabete honetan: bata Murtzian (Molina de Segura herrian) eta bestea Errioxan (Calahorran). Bi horien bost izango dira kooperatibak aurtan zabaldutako hipermerkatuak. Beste hirurak Bilbon, Madrilan eta Valladoliden daude.

Bi hipermerkatu berri horietan

kooperatibak 6.000 milioi pezeta inbertitu eta 600 lanpostu zuzen eratu ditu. Murtziakoak 15.000 metro koadro dauzka, eta Errioxakoak 10.000. Haietako bakoitzean 1.200 autorentzako aparkalekuak egongo dira, eta, ohi bezala, Eroskiren saltokiekin batera bestelako dendak, jatetxeak eta zerbitzuak egongo dira.

Berrikuntza nagusien artean, Eroskik nabarmendu du bi salto-

ki handi horien eremuaren %30 produktu freskoak saltzeko izango direla, eta bietan gasolindegia izango direla.

Une hauetan, Eroski taldeak 47 hipermerkatu dauzka (Eroski eta Maxi izenekin) Espainiako Estatuan eta Frantziako hegoaldean; 791 supermerkatu Consum (haietatik 50 aurtan bertan zabalduta); 2.023 autozerbitzu eta denda frankiziatu eta 55

bidaia-agentzia. Bost gasolindegia ere baditu.

Taldeak 597.000 milioi pezeta fakturazioa du urtean (23.880 milioi libera), eta horrela Espainiako Estatuko elikagaien banaketa sektoreko enpresa nagusia bilakatu da, baita «Espainiako nekazaritzako elikagaiak merkaturatzeko bide nagusia ere», kooperatibako arduradunek azpimarratu dutenez. x

laburrean

■ Auto berrien salmentak %5,6 egin du gora urrian Frantzian

AUTO berrien salmentak %5,6 egin zuen gora Frantzian, iragan urrian ia hilabete beraren aldean. Gutira 174.299 ale saldu dituzte sektoreko konpainiek, CCE ekoizleen elkarrekin atzo adierazi zuenez. Urteko lehenengo hamar hilabeteetan 1,5 milioi auto matrikulatu zirela iaz baino %12,9 gehiago CCEaren helburu nahier urte honen bukaeran 1,5 milioi matrikulazio egitea da Frantziako auto guztien %57,3 bertako markakoa dira. x

■ UA kutzak bat egitearen inguruko kontsulta eskatu du

UA alderdiko Enriquetta Benito legebiltzarkideak gaitzetsi egin du EAEko hiru aurrezki kutzak bat egiteko proiektua «gutxiengo baten erabaki politikoa edo ekonomikoa» dela argudiatuta. Alderdi horren arabarren artean kontsultak bat egitea proposatu du herritarrek erabaki horretan parte har dezaten. Benitoren ustez, aurrezki kutxek bat egiteak EAJri, Bilbori eta Bilboko kaiari solik ekarriko die onura. x

■ EAEko enpresentzako zerbitzu aurreratuen gida argitaratu dute

SPRI Industria Sustapen eta Eraldaketarako erakundeak eta Ezagutzaren Clusterrek gida berri bat argitaratu dute elkarlanean EAEko enpresentzat: Zerbitzu Aurreratuen Gida, hain zuzen ere. Eusko Jaurlaritzaren esku dagoen SPRI erakundeak gida hori aurreko argitalpenetan zerbitzu guztiak elkartuta eskaintzen bazituen ere, erakunde honek orain bereizi egin ditu enpresentzako zerbitzu ezberdinen liburuak. Hala enpresek Aholkularitza, Enpresen Gida, Ingeniaritza, Gida eta Zerbitzu Aurreratuen Gida aurkitu ditzakete. x

■ Hondarrabi Zuri mahatsarentzako kalitate egiaztagiria

TXAKOLINA egiteko Hondarrabi Zuri motako mahatsen kalitate egiaztagiria ezarriko du 1999an Bizkaiko Aldundiko Nekazaritza Sailak Mahats horiek Zallako fruitu gintza eremuan ekoizten diren Produktio handiko landareak dira, sendoak gaixotasunen aurrean, eta, batez ere, goi-mailako kalitateko txakolina ematen dutenak. Mahats mota hau, Hondarrabi Zuri mota, eta Folle Blanche izeneko, hedatuenak dira Bizkaian txakolina egiteko. x